

Research Paper

Investigating the Relationship Between Emotional Intelligence and Self-Interpretation and Auditor Objectivity

Mojtaba Mirza Aghaei¹, Behrouz Khodarahmi^{*2}, Hossein Jabbary³, Meysam Arabzadeh⁴, Mohammad Alipour⁵

1. Department of Accounting, Kashan branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran
2. Assistant Professor in Accounting, Faculty of Research Center of Management & Productivity Studies Center, University of Tarbiat Modares, Tehran, Iran
3. Department of Accounting, Kashan branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran
4. Department of Accounting, Kashan branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran
5. Department of Accounting, Khalkhal branch, Islamic Azad University, Khalkhal, Iran

ARTICLE INFO

PP: 618-630

Use your device to scan and read
the article online

Keywords: *emotional intelligence, self-interpretation, auditor, auditor objectivity*

Abstract

The purpose of this article is to examine the relationship between emotional intelligence and the relationship between self-interpretation and auditor objectivity. The method of data collection is library and field. The research method is descriptive-correlational. In order to collect data in a field method, interviews with experts, accountants and auditors were conducted using a questionnaire. The statistical population of the study is 10 companies listed on the stock exchange in 1398. In order to determine the sample size, stratified random sampling method has been used. Based on this and according to Krejcie and Morgan table, 86 companies have been selected as a sample. Data analysis was performed using SPSS software. The results showed that the Cronbach's alpha value of all research variables was above 0/7, so it indicates that the questionnaire had good reliability. The results showed that there is a positive and significant relationship between self-interpretation and auditors' objectivity and emotional intelligence with auditors' objectivity at level 95. The degree of their correlation, respectively ($r = 0/679$). ($r=0/256$). ($r=0/451$). Is. The results also showed that there is a positive and significant effect on the objectivity of auditors between the self-interpreting variable with auditors' objectivity and emotional intelligence and emotional intelligence. The obtained R2 values are 0/46, 0.7 and 0/23, respectively.

Citation: Mirza Aghaei, M., Khodarahmi, B., Jabbary, H., Arabzadeh, M., Alipour, M. (2023). **Investigating the Relationship Between Emotional Intelligence and Self-Interpretation and Auditor Objectivity.** *Geography (Regional Planning)*, 13(51), 618-630
DOI: 10.22034/jgeoq.2024.280511.3009

* **Corresponding author:** Behrouz Khodarahmi, **Email:** bkhoda@modares.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Since the early 1990s, the duties and skills required for accounting and auditing professionals in the global business environment have changed significantly, and they do not simply perform tasks such as routine audit procedures, bookkeeping, data analysis, and tax affairs. And they have changed direction from accounting users to professional accountants. In this change of direction, decision-making and judgment issues are considered an important and vital part of accounting and auditing systems, for which there is a need to learn new skills so that by training these skills, self-interpretations can be improved and trust It strengthened the society towards the profession of accounting and auditing (Pennington et al., 2017:15). The influence of regulations and the structure of the auditing company, policies and business models in the auditor's self-interpretation and judgment is increasingly increasing in understanding the improvement of appropriate methods and performance of financial statement auditing. According to Auditing Standard No. 200, the auditor's professional judgment is defined as follows: "Using the learnings, experiences, and knowledge gained about auditing and accounting standards and the requirements of the professional code of conduct to make appropriate decisions according to the audit work conditions".

There are many discussions about the issues and threats related to the auditor's objectivity, and the root of these discussions goes back to the close relationship between the employer and the auditor (Pinsker et al., 2016). Objectivity threat means the auditor's lack of professional doubt, the auditor's overemphasis on evidence supporting management's claims or overemphasis on evidence that is contrary to management's claims, auditors' directional judgment, directional strategy in searching for and verifying evidence and The audit documents are during the audit operation. In the statement of the fundamental concepts of auditing, the necessary characteristics for the auditor are divided into two groups: personal characteristics and structural characteristics (Mashaikhi and Eskandari, 2016). they use a structure, and considering the fact that auditing includes professional self-interpretation, examining the effect of such characteristics of auditors on their self-interpretation is worthy of

attention both from a practical and scientific point of view, and what has not been taken into account in the meantime is, the subject of excitement and its effect on the auditor's self-interpretation and objectivity, which is considered in this research. The purpose of this article is to investigate the relationship between emotional intelligence and the relationship between self-interpretation and the auditor's objectivity.

Methodology

The method of data collection is library and field. The descriptive research method is correlation type. The purpose of data collection was to interview experts, accountants and auditors using a questionnaire tool. The statistical population of the research is 107 companies admitted to the stock exchange in 2018. In order to determine the sample size, stratified random sampling method was used. Based on this and according to the Karjesi and Morgan table, 86 companies have been selected as samples. Data analysis was done using SPSS software.

Results and Conclusion

Emotions lead to preferences in thoughts, creating memory, creating different perspectives of problem solving and facilitating creativity, and different emotions create different patterns of information processing. Many theorists in the field of emotional intelligence believe that there is a positive relationship between emotional intelligence and the ability to deal with risky situations. Self-interpretation and objectivity of an auditor is one of the personal and structural characteristics of an auditor. Considering the importance of emotions in an auditor, in the current research, the impact of relationships and the effects of emotional intelligence and self-interpretation and the auditor's objectivity were investigated.

The results of the research showed that the Cronbach's alpha value of all research variables was above 0.7, so it indicates that the questionnaire had good reliability.

The results of the analysis of Peju.Hash hypotheses show that there is a positive and significant relationship between "self-interpretation and auditor objectivity" as well as between "self-interpretation and emotional intelligence" and "emotional intelligence and auditor objectivity" at the level of 95. Therefore, it can be said that 46% of the changes made in the auditor's objectivity are predicted by self-

interpretation. Also, the results showed that self-interpretation has a positive and significant effect on emotional intelligence. Therefore, it can be said that 70% of the changes in emotional intelligence are predicted by self-interpretation. The results showed that emotional intelligence

has a positive and significant effect on auditors' objectivity. According to the results obtained; It can be said that 23% of the changes made in auditors' objectivity are predicted by emotional intelligence.

References

1. Bairami, M. (2007), investigating the effectiveness of emotional intelligence training on self-expression, self-efficacy and mental health of students, Tabriz University Psychology, Autumn 2017, No. 11. [In Persian].
2. Bar-on, R. (2006). The bar-on model of emotional intelligence skills development training, program and student achievement and retention. unpublished raw data, Texas A & M university-kingsville.
3. Bar-On, R. Parker, J. D. A. (2000), Handbook of emotional intelligence, San Francisco: JosseyBass
4. Cook G., Bay, D., Visser, B., Myburgh, J., and Njorog, J. (2011). Emotional Intelligence: The Role of Accounting Education and Work Experience, Accounting education, 26(2), 267-286.
5. Mahdavi, G. H. , and Sarostani, A. (2016). The role of determining accounting standards is based on the psychological characteristics of auditors. Journal of Accounting Knowledge, 8(4), 65-92. [In Persian].
6. Markus, H. R., & Kitayama, S. (2008). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. Psychological Review, 98, 224-253.
7. Mayer, J.D., P. Salovey, & D. Caruso, (2002), "Mayer-Salovey-Caruso Emotional Intelligence Test (Msceit) User's Manual", Toronto, Ontario, Canada: Multi-Health Systems.
8. Meshaikhi, B., Eskandari, Q. (2016). Examining the relationship between the components of emotional intelligence and auditor's judgment, Journal of Accounting Knowledge, year 17, number 66. [In Persian].
9. Moradi, Mehdi; Afshar Imani, Yaganeh Al-Sadat (2016), the relationship between emotional intelligence, spiritual intelligence and auditor's performance, financial accounting and auditing research, 9th year / number / 53 fall 2016, 41-64. [In Persian].
10. Nasir, M , Masrur R. (2017). An Exploration of Emotional Intelligence of the Students of IIUI in relation to Gender, Age and Academic Achievement. Bulletin of Education and Research, 32(1), 37-51.
11. Pennington, R., Schafer, J. K., & Pinsker, R. (2017). Do auditor advocacy attitudes impede audit objectivity. Journal of Accounting, Auditing & Finance, 32(1), 136-151.
12. Pinsker, R., Pennington, R., & Schafer, J. K. (2016). The influence of roles, advocacy, and adaption to the accounting decision Environment. Behavioral Research in Accounting, 21(2), 91-111.
13. Reynolds, J. K., & Francis, J. R. (2012). Does size matter? The influence of large clients on office-level auditor reporting decisions. Journal of Accounting and Economics, 30(3), 375-400.
14. Saidi-Goraghani, M. , Naseri, A. (2016). Individual differences and auditor's professional judgment. Financial Accounting and Auditing Research, 9(36), 111-129. [In Persian].
15. Singelis, T. M. (1994). The measurement of independent and interdependent self-construals. Personality and Social Psychology Bulletin, 20, 580-591.
16. Tabesh, F., Zare, H. (2011). The effect of emotional intelligence skills training on rational, intuitive, avoidant, dependent and immediate decision-making styles, Journal of Behavioral Sciences, (4). 329-323. [In Persian].

مقاله پژوهشی

بررسی روابط هوش هیجانی و خودتفسیری و عینیت حسابرِس

مجتبی میرزا آقائی - گروه حسابداری، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران

بهروز خدارحمی* - استادیار مرکز مطالعات مدیریت و توسعه فناوری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

حسین جباری - استادیار گروه حسابداری، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران

میثم عرب زاده - استادیار گروه حسابداری، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران

محمد علی پور - استادیار گروه حسابداری، واحد خلخال، دانشگاه آزاد اسلامی، خلخال، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
شماره صفحات: ۶۳۰-۶۱۸ از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید	هدف از مقاله حاضر بررسی روابط هوش هیجانی بر رابطه بین خودتفسیری و عینیت حسابرِس است. روش گردآوری داده‌ها بصورت کتابخانه‌ای و میدانی است. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جهت گردآوری داده‌ها به روش میدانی به مصاحبه با خبرگان و حسابداران و حسابرسان و با استفاده از ابزار پرسشنامه بود. جامعه آماری پژوهش کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار در سال ۱۳۹۸ به تعداد ۱۰۷ شرکت می‌باشند. به منظور تعیین حجم نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای بهره گرفته شده است. بر این اساس و با توجه به جدول کرجسی و مورگان تعداد ۸۶ شرکت به عنوان نمونه انتخاب شده‌اند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که مقدار آلفای کرونباخ همه متغیرهای پژوهش بالای ۰/۷ بدست آمده است، بنابراین نشان دهنده این است که پرسشنامه از پایایی خوبی برخوردار بوده است. نتایج پژوهش نشان داد که بین خودتفسیری و عینیت حسابرسان و هوش هیجانی با عینیت حسابرسان رابطه مثبت و معناداری در سطح ۹۵ وجود دارد. میزان همبستگی آنها به ترتیب $(r=0.679)$، $(r=0.451)$، $(r=0.256)$ می‌باشد. همچنین نتایج نشان داد که بین متغیر خودتفسیری با عینیت حسابرسان و هوش هیجانی و هوش هیجانی بر عینیت حسابرسان تاثیر مثبت و معناداری در سطح ۰/۱ درصد وجود دارد. مقدار R^2 به دست آمده به ترتیب ۰/۴۶، ۰/۷، ۰/۲۳ می‌باشد.

واژه‌های کلیدی:

هوش هیجانی، خودتفسیری، حسابرِس، عینیت حسابرِس.

استناد: میرزا آقائی، مجتبی، خدارحمی، بهروز، جباری، حسین، عرب زاده، میثم، علی پور، محمد (۱۴۰۲). بررسی روابط هوش هیجانی و

خودتفسیری و عینیت حسابرِس. فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه ای)، ۱۳ (۵۱). صص: ۶۳۰-۶۱۸

DOI: 10.22034/jgeoq.2024.280511.3009

مقدمه

از اوایل سال ۱۹۹۰ وظایف و مهارت‌های لازم برای شاغلان حسابداری و حسابرسی در محیط کسب و کار جهانی به طور قابل توجهی تغییر کرده است. در حال حاضر، شاغلان حسابداری و حسابرسی صرفاً وظایفی به مانند رسیدگی‌های متداول حسابرسی، دفترداری، تجزیه و تحلیل داده‌ها و انجام امور مالیاتی را انجام نمی‌دهند. اکنون حسابرسان و حسابداران در موقعیت فراگیر قرار دارند که نقش خود را به ارائه موثر اطلاعات، گسترش داده‌اند. بنابراین حسابرسان و حسابداران از کاربر حسابداری به حسابداران حرفه‌ای تغییر جهت داده‌اند. به نقل از جونز و ابراهام، که در این تغییر جهت، موضوعات تصمیم‌گیری و قضاوت، بخش مهم و حیاتی سیستم‌های حسابداری و حسابرسی محسوب می‌شوند که نیاز به شناخت مهارت‌های جدید برای آنها احساس می‌شود تا بتوان با آموزش این مهارت‌ها، خودتفسیری‌ها را بهبود بخشید و اعتماد جامعه را نسبت به حرفه حسابداری و حسابرسی تقویت نمود (پنینگتون و همکاران^۱، ۲۰۱۷: ۱۵). تاثیر مقررات و ساختار شرکت حسابرسی، سیاست‌ها و مدل‌های کسب و کار در خودتفسیری و قضاوت حسابرسان به طور فزاینده در درک بهبود رویه‌های مناسب و عملکرد حسابرسی صورت‌های مالی رو به افزایش است. نقش حسابرسان در فرآیند حسابرسی انجام رسیدگی‌های مناسب به منظور تعیین میزان اعتبار برخی گزاره‌ها و اظهارنظر درباره یافته‌ها است. اظهارنظر حسابرسان بیانگر باورها و برداشت‌ها (خودتفسیری) او است (مهدوی و سروستانی، ۱۳۹۶: ۹۲). بنابراین خودتفسیری و تصمیم‌گیری حسابرسان جزء لاینفک فرایند حسابرسی است و بر همین اساس در فرایند حسابرسی، حسابرسان باید همواره قضاوت حرفه‌ای انجام دهد. بر طبق استاندارد حسابرسی شماره ۲۰۰، قضاوت حرفه‌ای حسابرسان بدین گونه تعریف شده است: «بکارگیری آموخته‌ها، تجارب و دانش به دست آمده درباره استانداردهای حسابرسی و حسابداری و الزامات آیین رفتار حرفه‌ای برای اتخاذ تصمیمات مناسب با توجه به شرایط کار حسابرسی». همچنین مطابق با استاندارد حسابرسی شماره ۲۰۰، اعمال قضاوت حرفه‌ای برای انجام مناسب کار حسابرسی، امری اساسی است، زیرا تفسیر الزامات آیین رفتار حرفه‌ای و استانداردهای حسابرسی و اتخاذ تصمیمات آگاهانه در تمام مراحل حسابرسی، بدون بهره‌گیری از دانش و تجربه درخصوص واقعیت‌ها و شرایط موجود میسر نیست (نصیر و مسرور، ۱۳۹۵: ۵۱).

تحقیقات قبلی، قضاوت‌ها و خودتفسیری‌های حسابرسان را تابعی از ویژگی‌ها و توانایی‌های فردی آنان می‌دانند اما برخی از محققین معتقد هستند که عوامل محیطی می‌تواند الزامات مسئولیت را تحت تاثیر قرار دهد (مارتینو و فلاکرات، ۲۰۰۹). حال سوالی در اینجا مطرح می‌شود و آن این است که برای خودتفسیری حسابرسان، چه معیارهای دیگری علاوه بر آموخته‌ها، تجارب و دانش وی لازم است؟ تحقیقات نشان می‌دهند احساسات بر هیجان‌ها و هیجان‌ها بر احساسات و در نتیجه بر قضاوت و خودتفسیری افراد نسبت به موضوعات مختلف تاثیر می‌گذارند (بار-ن^۲، ۲۰۰۶).

سال‌های متمادی، باور افراد بر این بود که هیجان‌ها باعث انحراف حواس می‌شود، به همین دلیل نمی‌توانند به طور منطقی بر روی اطلاعات تمرکز نمایند و به تبع نمی‌توانند از هوش عقلایی خود بهره‌گیرند. از اوایل سال ۱۹۸۰، مفهوم متفاوتی از هیجان مطرح شد. با این مقوله که هیجان نه تنها در تفکر و رفتار هوشمندانه تداخل ایجاد نمی‌کند، بلکه در بسیاری از امور از جمله تصمیم‌گیری به انسان کمک می‌نماید. نقش هوش هیجانی در جنبه‌های گوناگون زندگی فردی، اجتماعی، خودتفسیری و تصمیم‌گیری، باعث گردید این سازه به عنوان یک موضوع مورد علاقه محققان برای تحقیق مطرح شود. آنچه که در این دوره قابل توجه است، تلقی هیجان به عنوان نوعی اطلاعات است که افراد از این اطلاعات استفاده می‌کنند تا با محیط اطراف خود در تعامل مناسب باشند (تابش و زارع، ۱۳۹۱). در سال ۱۹۹۵ نظریه مدل القای عاطفی توسط فورگز مطرح شد که در این نظریه بیان می‌شود هنگامی که افراد با یک تکلیف دشواری که به تفکر اساسی نیاز دارد روبرو می‌شوند، به طور گسترده‌ای از هوش هیجانی استفاده می‌کنند.

1 Pennington et al.

2 Bar-on

درباره مسائل و تهدیدهای مربوط به عینیت حسابرس بحث های زیادی در میدان عمل، مطبوعات و پژوهش های دانشگاهی وجود دارد و ریشه این مباحث به رابطه نزدیک بین صاحبکار و حسابرس بر می گردد (پینسکر و همکاران^۱، ۲۰۱۶). منظور از تهدید عینیت، فقدان تردید حرفه ای حسابرس، تأکید بیش از حد حسابرس بر شواهد حمایت کننده از ادعاهای مدیریت یا تأکید بیش از حد بر شواهدی که برخلاف ادعاهای مدیریت هستند، قضاوت جهت دار حسابرسان، استراتژی جهت دار در جستجوی و تأیید شواهد و مدارک حسابرسی در طی عملیات حسابرسی است. در بیانیه مفاهیم بنیادی حسابرسی، ویژگی های لازم برای حسابرس به دو گروه ویژگی های فردی و ویژگی های ساختاری تقسیم شده است (مشایخی و اسکندری، ۱۳۹۶). از سوی دیگر حسابرسان در هر کار حسابرسی برای خودتفسیری و تصمیم گیری از ویژگی های فردی و ساختاری استفاده می کنند و با توجه به این موضوع که حسابرسی شامل خودتفسیری حرفه ای است، بررسی تأثیر این قبیل ویژگی های حسابرسان بر خودتفسیری آنها، هم از لحاظ عملی و هم از نظر علمی شایان توجه است و آنچه در این بین مورد توجه قرار نگرفته است، موضوع هیجان و تأثیر آن بر خودتفسیری و عینیت حسابرس است که این موضوع در این تحقیق مورد توجه قرار گرفته است.

مبانی نظری

هوش هیجانی

هوش هیجانی توسط مایر و سالووی^۲ (۲۰۰۱) گسترش یافت. آن ها هوش هیجانی را نوعی هوش اجتماعی و مشتمل بر توانایی کنترل هیجان های خود و دیگران و تمایز بین آن ها و استفاده از این اطلاعات برای عملکرد مؤثر در محیط و رو به رو شدن با مقتضیات زندگی دانسته و آن را متشکل از مؤلفه های درون فردی و میان فردی دانستند و در پنج حیطه به شرح زیر خلاصه کردند:

خودآگاهی^۳: آگاهی از خویشتن، توانایی خودنگری و تشخیص دادن احساسات خود به همان گونه که وجود دارند.
 اداره هیجان ها^۴: کنترل هیجان ها و احساسات به شیوه مطلوب و تشخیص منشاء این احساسات و یافتن راه های اداره و کنترل ترس ها، هیجان ها، عصبانیت ها و □□□
 خود انگیزی^۵: جهت دادن و هدایت عواطف و هیجان ها به سمت و سوی هدف، خویشتن هیجانی و به تأخیر انداختن خواسته ها و بازداري تلاش ها.
 هم حسی^۶: حساسیت نسبت به علایق و احساسات دیگران و تحمل دیدگاه های آنان و بهادادن به تفاوت های موجود بین مردم در رابطه با احساسات خود نسبت به اشیاء و امور □

تنظیم روابط^۷: که شامل اداره هیجانانگیز دیگران و برخورداری از مهارت های اجتماعی است (بیرامی، ۱۳۸۷). هوش هیجانی شامل توانایی هایی مانند برانگیختن فرد، استقامت در برابر استیصال، کنترل تکانه، تعدیل خلق و خو، و پرهیز از استرس های مخرب به منظور جلوگیری از اختلالات فکری است. به عبارت دیگر هوش هیجانی را توانایی فرد در شناسایی و ابراز هیجان های خود و دیگران به طور مثبت می دانند (بار-ان، ۲۰۰۲).

خود تفسیری

1 Pinsker et al.
 2 Mayer Salovey
 3 Self-Awareness
 4 Emotion Management
 5 Self-motivation
 6 Sympathy
 7 Relationship Arrangement

خودتفسیری متغیری است که با فرهنگ و خود؛ که به آگاهی فرد از رابطه بین خود و محیط اطراف اشاره دارد مربوط است (مارکوس و کیتایاما^۱، ۲۵۳:۲۰۰۸). به طور خاص در یک جامعه فردگرا مردم به احتمال زیاد به پذیرش ارزش‌های فرهنگی فردگرا؛ تأکید بر افکار و احساسات درونی تمایل دارند و خود را در رابطه اهداف و ویژگی‌های ذاتی‌شان، که به عنوان خودتفسیری مستقل شناخته می‌شود، به تصویر بکشند. در همین راستا، افرادی که در جوامع جمع‌گرا زندگی میکنند همیشه ارزش‌های فرهنگ گروهی را می‌پذیرند و به نظرات دیگران و یا رابطه بین خود و دیگران (که به عنوان خودتفسیری وابسته شناخته می‌شود) اهمیت می‌دهند. در یک تعریف کلی خودتفسیری به نحوه تعریف کردن و معنا دادن به خود، اشاره دارد. خودتفسیری به اینکه افراد چگونه خود را در جمع تعریف و ظهور می‌کنند، مربوط می‌شود. خودتفسیری مستقل و وابسته را به عنوان دوجنبه غیرانحصاری در سطح فردی مفهوم سازی کردند. استدلال شده است که این دو تصویر از خود می‌توانند در افراد همزیستی داشته باشند و آنها را می‌توان اندازه گیری کرد (سینگلس^۲، ۱۹۹۴)، در این چارچوب، سینگلس (۱۹۹۴) خودتفسیری را به عنوان مجموعه‌ای از افکار، احساسات و اقدامات مربوط به رابطه فرد با دیگران و رابطه 'خود' بصورتی متمایز از دیگران تعریف کرده است. مفهوم خود مستقل شامل تفرد از دیگران و تمایل به کشف ویژگی‌های منحصر به فرد از شخص است. بنابراین برای خود مستقل، رفتار حول محور ویژگی‌های درونی و منحصر به فرد سازمان می‌یابد. البته گروه‌های اجتماعی و دیگران هنوز هم برای افرادی که خودتفسیری شان مستقل است مهم هستند. یعنی تأکید هم بر ویژگی‌های درونی خود و هم دیگران است. با این حال جنبه درونی از خودتفسیری مستقل، مفهوم خود، بصورت خودمختاری و استقلال است. تمرکز بر ترویج اهداف خود فرد است. علاوه بر این، افراد از طریق ابراز افکار و احساسات، قادر به ایجاد یک حس بهتری از عزت نفس خواهند بود (سینگلس، ۵۹۱:۱۹۹۴). درمقابل برای افراد با خودتفسیری وابسته، تأکید بر حفظ وابستگی متقابل و یا ارتباط با دیگران است ارتباط با دیگران شامل دیدن خود گره خورده با روابط اجتماعی است. علاوه بر این، تصمیم‌گیری‌ها و رفتارهای افراد تحت تأثیر روابط اجتماعی، نقش‌ها و زمینه است. به طور خلاصه، خود تفسیری همچنان به صورت یک ساختار مهم در پژوهش میان فرهنگی است. بدلیل اینکه خود تفسیری نقش مهمی در درک تفاوت‌های فرهنگی در رفتار، احساسات، و شناخت را بازی کند، این نوع از تحقیقات مهم اند (کوک و همکاران^۳، ۲۸۶:۲۰۱۱).

عینیت

عینیت یک مقوله ذهنی و به معنای آزادی از هرگونه تعصب و جانب‌داری است. تحقق این امر مستلزم به کارگیری و استفاده از واقعیات و دخالت ندادن احساسات شخصی، تعصب و پیش‌داوری است. این بدان معناست که دو نفر با داشتن سطح تخصص مشابه، در برخورد با واقعیت و شرایط، به نتیجه‌ای مشابه دست یابند. عینیت در حسابرسی به معنای نگرش ذهنی عاری از جانب‌داری در کار حسابرسی است که به حساب‌رسان اجازه می‌دهد تا وظایف و برنامه‌های خود را به صورتی که در کار خود به آن معتقد هستند، انجام دهند. به عبارت دیگر، عینیت حساب‌رسان را ملزم می‌نماید که قضاوت‌هایشان در خصوص موضوعات حسابرسی را تابع سایرین ننمایند (سعیدی و همکاران^۴، ۱۳۹۶).

عینیت حساب‌رس به دلیل این حقیقت مورد نیاز است که بیشتر موضوعات مهم درگیر در تهیه صورت‌های مالی به مسائل واقعی ارتباط ندارند بلکه قضاوتی هستند. به عنوان مثال مدیران واحد مورد رسیدگی می‌توانند تصمیمات مختلفی در مورد رویه‌های حسابداری اتخاذ کنند. آنها باید رویه‌هایی که مناسب‌تر هستند را انتخاب کنند و این تصمیم می‌تواند تأثیر با اهمیتی بر صورت‌های مالی داشته باشد. علاوه بر این، اقلام زیادی در صورت‌های مالی را نمی‌توان با دقت و اطمینان کامل اندازه‌گیری کرد و نیاز به برآورد دارند (رینولد و فرانسیس^۴، ۴۰۰:۲۰۱۲). اگر مدیران به صورت عمدی یا سهوی قضاوت جانبدارانه کنند یا تصمیم نامناسب بگیرند صورت‌های مالی ممکن است نادرست یا گمراه کننده شود. حسابرسی بررسی فرآیندها و انتخاب‌های اتخاذ شده توسط

1 Markus & Kitayama

2 Singelis

3 Cook et al

4 Reynolds & Francis

مدیران برای آماد سازی صورت‌های مالی را شامل می‌شود؛ برای حصول این نتیجه که دیدگاه درست و عادلانه‌ای را ارائه می‌کند. عینیت حسابر به این نیاز دارد که یک نظر بی طرفانه با توجه به همه مدارک حسابرسی موجود و قضاوت حرفه ای حسابر ارائه شود. عینیت همچنین به این نیازمند است که حسابر یک راهکار دقیق و قوی را اتخاذ کرده و در مواردی که لازم است آمادگی مخالفت با قضاوت‌ها و دیدگاه‌های مدیران را داشته باشد (استاندارد اخلاقی شماره یک هیئت رویه‌های حسابرسی، ۲۰۱۱).

پیشینه تحقیق

دریائی و عزیزی (۱۳۹۷) براساس نقش تردید حرفه ای، رابطه اخلاق، تجربه و صلاحیت حرفه ای حسابرسان را با کیفیت حسابرسی مورد بررسی قرار دادند؛ یافته های آنان نشان داد که متغیر شک و تردید حرفه ای یک متغیر تعدیل گر و تأثیرگذار بین اخلاق، تجربه و صلاحیت حرفه ای با کیفیت حسابرسی است.

مرادی و افشار ایمانی (۱۳۹۶) در مقاله ای با عنوان رابطه بین هوش هیجانی، هوش معنوی و عملکرد حسابرسان نشان دادند که بین هوش معنوی و هوش هیجانی رابطه معنیداری وجود دارد. بین هوش معنوی و عملکرد حسابرسان رابطه معنیداری وجود ندارد. بین هوش هیجانی و عملکرد رابطه معنیداری وجود دارد و در نهایت هوش هیجانی رابطه بین هوش معنوی و عملکرد حسابرسان را واسطه گری میکند.

مشایخی و اسکندری (۱۳۹۶) پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هوش هیجانی و قضاوت حسابرسان پرداختند. نتایج نشان می‌دهد حسابرسان با هوش هیجانی بالاتر، قضاوت مناسب تری انجام می‌دهند. این مطالعه شروع بسیار مناسبی برای در نظر گرفتن آموزش‌های مهارت هوش هیجانی در بین حسابرسان است.

پنینگتون و همکاران^۱ (۲۰۱۷) در پژوهش خود نشان دادند که حسابر، جستجوی شواهد حسابرسی را براساس نگرش ذهنی خود درباره صاحبکار و قضاوت اولیه ای که انجام داده است، برنامه ریزی می‌کند. همچنین آشنایی با صاحبکار بر قضاوت و تصمیم گیری حسابر تأثیر دارد.

اسوانبرگ و همکاران^۲ (۲۰۱۷) اثر رهبری دگرگون ساز بر عینیت حسابر را بررسی کردند. در این پژوهش میدانی، ۱۹۸ حسابر سوئدی مشارکت داشتند. نتایج این پژوهش نشان داد که رهبری دگرگون ساز صاحبکار بر عینیت حسابر اثر منفی می‌گذارد و این اثر فقط تا حدی از طریق آشنایی با صاحبکار انجام می‌شود.

مواد و روش پژوهش

روش گردآوری داده‌ها بصورت کتابخانه‌ای و میدانی است. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جهت گردآوری داده‌ها به روش میدانی به مصاحبه با خبرگان و حسابداران و حسابرسان و با استفاده از ابزار پرسشنامه بود. جامعه آماری پژوهش کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار در سال ۱۳۹۸ به تعداد ۱۰۷ شرکت می‌باشند. به منظور تعیین حجم نمونه از روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای بهره گرفته شده است. بر این اساس و با توجه به جدول کرجسی و مورگان تعداد ۸۶ شرکت به عنوان نمونه انتخاب شده‌اند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گرفت.

فرضیه‌های پژوهش

- ۱) بین خودتفسیری و عینیت حسابرسان رابطه وجود دارد.
- ۲) بین خودتفسیری با هوش هیجانی حسابرسان رابطه وجود دارد.
- ۳) بین هوش هیجانی با عینیت حسابرسان رابطه وجود دارد.

1 Pennington et al

2 Svanberg et al

(۴) خودتفسیری بر عینیت حسابرسان تأثیرگذار است.

(۵) خودتفسیری بر هوش هیجانی حسابرسان تأثیرگذار است.

(۶) هوش هیجانی بر عینیت حسابرسان تأثیرگذار است.

آزمون فرضیه‌های پژوهش

۱. بین خودتفسیری و عینیت حسابرسان رابطه وجود دارد.

به منظور پاسخگویی به فرضیه پژوهش از روش همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده است. جدول (۱)؛ همبستگی بین دو متغیر خودتفسیری و عینیت حسابرس را نشان می‌دهد. همانطور که از نتایج به دست آمده برمی‌آید بین خودتفسیری و عینیت حسابرس رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است و این رابطه در سطح $0/01$ معنادار است ($I=0/679$). بنابراین با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان عنوان نمود که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۱. همبستگی بین خودتفسیری و عینیت حسابرس

متغیر	خودتفسیری	عینیت حسابرس
خودتفسیری	۱	$0/679^{**}$
سطح معنی‌داری		$0/000$
عینیت حسابرس	$0/679^{**}$	۱
سطح معنی‌داری	$0/000$	

۲. بین خودتفسیری و هوش هیجانی رابطه وجود دارد.

به منظور پاسخگویی به فرضیه پژوهش از روش همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده است. جدول (۲)؛ همبستگی بین دو متغیر خودتفسیری و هوش هیجانی را نشان می‌دهد. همانطور که از نتایج به دست آمده برمی‌آید بین خودتفسیری و هوش هیجانی رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است و این رابطه در سطح $0/01$ معنادار است ($I=0/256$). بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان عنوان نمود که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۲. همبستگی بین خودتفسیری و هوش هیجانی

متغیر	خودتفسیری	هوش هیجانی
خودتفسیری	۱	$0/256^*$
سطح معنی‌داری		$0/014$
هوش هیجانی	$0/256^*$	۱
سطح معنی‌داری	$0/014$	

هیجانی و عینیت

۳. بین هوش

حسابرسان رابطه وجود دارد.

به منظور پاسخگویی به فرضیه پژوهش از روش همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده است. جدول (۳)؛ همبستگی بین دو متغیر هوش هیجانی و عینیت حسابرسان را نشان می‌دهد. همانطور که از نتایج به دست آمده برمی‌آید بین هوش هیجانی و عینیت حسابرسان رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است و این رابطه در سطح $0/01$ معنادار است ($I=0/451$). بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان عنوان نمود که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۳. همبستگی بین هوش هیجانی و عینیت حسابرسان

متغیر	خودتفسیری	هوش هیجانی
خودتفسیری	۱	۰/۴۵۱*
سطح معنی داری		۰/۰۲۵
هوش هیجانی	۰/۴۵۱*	۱
سطح معنی داری	۰/۰۲۵	

۴. خودتفسیری بر عینیت حسابرسان تأثیرگذار است؟

به منظور پاسخگویی به فرضیه پژوهش از روش رگرسیون استفاده شده است. نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده است. با توجه به نتایج جدول جدول (۴)؛ چنین استنباط می گردد که مدل خطی رگرسیون توام متغیر هوش هیجانی می تواند واریانس مربوط به عینیت حسابرس را تبیین کند، به طوری که میزان F به دست آمده معنی دار بودن آن در سطح ۱ درصد تایید می کند. مقدار R^2 نشان می دهد که ۰/۴۶ از واریانس عینیت حسابرسان توسط خودتفسیری تبیین می شود. بنابراین می توان عنوان کرد که ۴۶ درصد از تغییرات ایجاد شده در عینیت حسابرس توسط خودتفسیری پیش بینی می شود.

جدول ۴. آزمون رگرسیون شاخص بین خودتفسیری و عینیت حسابرس

متغیر وابسته		خود تفسیری				
		ANOVA		ضرایب		
		سطح معناداری	F	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی
عینیت حسابرس		۰/۰۰۰	۷۱/۷۳	۰/۴۵۴	۰/۴۶۱	۰/679
آزمون دو دامنه		۰/۰۰۰				
ضریب رگرسیون استاندارد شده		۰/۰۰۰				
t آزمون						

۵. فرضیه فرعی پنجم: خودتفسیری بر هوش هیجانی تأثیرگذار است؟

به منظور پاسخگویی به فرضیه پژوهش از روش رگرسیون استفاده شده است. نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده است. با توجه به نتایج جدول (۵)، چنین استنباط می گردد که مدل خطی رگرسیون توام متغیر خودتفسیری می تواند واریانس مربوط به هوش هیجانی را تبیین کند، به طوری که میزان F به دست آمده معنی دار بودن آن در سطح ۱ درصد تایید می کند. مقدار R^2 نشان می دهد که ۰/۷ از واریانس هوش هیجانی توسط خودتفسیری تبیین می شود. بنابراین می توان عنوان کرد که ۷۰ درصد از تغییرات ایجاد شده در هوش هیجانی توسط خودتفسیری پیش بینی می شود.

جدول ۵. آزمون رگرسیون شاخص بین خودتفسیری و هوش هیجانی

		هوش هیجانی				متغیر وابسته
آزمون t		ANOVA		ضرایب		
ضریب رگرسیون استاندارد شده	آزمون دو دامنه سطح معناداری	سطح معناداری	F	ضریب تعیین تعدیل شده	ضرایب تعیین	

۰/۳۹۵	۰/۰۰۰	۰/۰۱۸	۶/۳۱۹	۰/۰۵۹	۰/۰۷۰	۰/۲۵۶	خودتفسیری

۶. فرضیه فرعی ششم: هوش هیجانی بر عینیت حسابرسان تأثیرگذار است؟

به منظور پاسخگویی به فرضیه فرعی ششم پژوهش از روش رگرسیون استفاده شده است. نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده است. با توجه به نتایج جدول (۶)، چنین استنباط می‌گردد که مدل خطی رگرسیون توام متغیر هوش هیجانی می‌تواند واریانس مربوط به عینیت حسابرس را تبیین کند، به طوری که میزان F به دست آمده معنی‌دار بودن آن در سطح ۱ درصد تایید می‌کند. مقدار R^2 نشان می‌دهد که ۰/۲۳ از واریانس عینیت حسابرسان توسط هوش هیجانی تبیین می‌شود. بنابراین می‌توان عنوان کرد که ۲۳ درصد از تغییرات ایجاد شده در عینیت حسابرسان توسط هوش هیجانی پیش‌بینی می‌شود.

جدول ۶. آزمون رگرسیون شاخص بین هوش هیجانی و عینیت حسابرسان

هوش هیجانی		متغیر وابسته				
		ANOVA		ضرایب		
آزمون t				ضریب ضریب تعیین شده	ضریب تعیین شده	ضریب همبستگی
ضریب رگرسیون استاندارد شده	آزمون دو دامنه سطح معناداری	سطح معناداری	F			
۰/۵۴۶	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۱/۹۶	۰/۰۱۱	۰/۰۲۳	۰/۱۵۱
عینیت حسابرسان						

نتیجه‌گیری

هیجان‌ها منجر به ترجیحات در افکار، ایجاد حافظه، خلق دیدگاه‌های مختلف حل مسئله و تسهیل خلاقیت می‌شود و هیجان‌های مختلف، الگوهای متفاوتی از پردازش اطلاعات را ایجاد می‌کند. بسیاری از نظریه پردازان حوزه هوش هیجانی بر این باورند، بین هوش هیجانی و قدرت مقابله با موقعیت‌های مخاطره آمیز رابطه مثبت وجود دارد. خود تفسیری و عینیت یک حسابرس یکی از ویژگی‌های فردی و ساختاری یک حسابرس به شمار می‌رود. با توجه به اهمیت هیجان‌ها در یک حسابرس، در پژوهش حاضر به بررسی تأثیر روابط و تأثیرات هوش هیجانی و خود تفسیری و عینیت حسابرس پرداخته شد. نتایج حاصل از تحلیل فرضیه‌های پژوهش بصورت زیر است. نتایج حاصل از فرضیه اول؛ همبستگی بین خودتفسیری و عینیت حسابرس نشان داد که رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است و این رابطه در سطح ۰/۰۱ معنادار است ($r=0/679$). بنابراین با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان عنوان نمود که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد. نتایج حاصل از فرضیه دوم؛ همبستگی بین خودتفسیری و هوش هیجانی نشان داد که رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است و این رابطه در سطح ۰/۰۱ معنادار است ($r=0/256$). بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان عنوان نمود که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد. نتایج حاصل از فرضیه سوم؛ همبستگی بین هوش هیجانی و عینیت حسابرسان نشان داد که رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است و این رابطه در سطح ۰/۰۱ معنادار است ($r=0/451$). بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان عنوان نمود که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد. نتایج حاصل از فرضیه چهارم؛ به منظور پاسخگویی به فرضیه چهارم پژوهش از روش رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که خود تفسیری تأثیر مثبت و معناداری بر عینیت حسابرسان دارد. با توجه به نتایج به دست آمده؛ چنین استنباط می‌گردد که مدل خطی رگرسیون توام متغیر هوش هیجانی می‌تواند واریانس مربوط به عینیت حسابرس را تبیین کند، به طوری که میزان F به دست آمده معنی‌دار بودن آن در سطح ۱ درصد تایید می‌کند. مقدار R^2 نشان می‌دهد که ۰/۴۶ از واریانس عینیت حسابرسان توسط خودتفسیری تبیین می‌شود. بنابراین می‌توان عنوان کرد که ۴۶ درصد از تغییرات ایجاد شده در عینیت حسابرس توسط خودتفسیری پیش‌بینی می‌شود. نتایج حاصل از

فرضیه پنجم؛ به منظور پاسخگویی به فرضیه فرعی ششم پژوهش از روش رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که خود تفسیری تاثیر مثبت و معناداری بر هوش هیجانی دارد. با توجه به نتایج به دست آمده؛ که مدل خطی رگرسیون توام متغیر خودتفسیری می تواند واریانس مربوط به هوش هیجانی را تبیین کند، به طوری که میزان F به دست آمده معنی دار بودن آن در سطح ۱ درصد تایید می کند. مقدار R^2 نشان می دهد که ۰/۷ از واریانس هوش هیجانی توسط خودتفسیری تبیین می شود. بنابراین می توان عنوان کرد که ۷۰ درصد از تغییرات ایجاد شده در هوش هیجانی توسط خودتفسیری پیش بینی می شود. نتایج حاصل از فرضیه ششم؛ به منظور پاسخگویی به فرضیه فرعی ششم پژوهش از روش رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که هوش هیجانی تاثیر مثبت و معناداری بر عینیت حسابرسان دارد. با توجه به نتایج به دست آمده؛ که مدل خطی رگرسیون توام متغیر هوش هیجانی می تواند واریانس مربوط به عینیت حسابرس را تبیین کند، به طوری که میزان F به دست آمده معنی دار بودن آن در سطح ۱ درصد تایید می کند. مقدار R^2 نشان می دهد که ۰/۲۳ از واریانس عینیت حسابرسان توسط هوش هیجانی تبیین می شود. بنابراین می توان عنوان کرد که ۲۳ درصد از تغییرات ایجاد شده در عینیت حسابرسان توسط هوش هیجانی پیش بینی می شود.

پیشنهادهای کاربردی

با توجه به اینکه هوش هیجانی تاثیر زیادی بر عملکرد حسابرسان دارد پیشنهاد می شود، برای انتخاب کارمندان در موسسات حسابرسی هوش هیجانی آنها سنجیده شود و افرادی که هوش هیجانی مطلوبی داشتند را برای استخدام در موسسات حسابرسی برگزینند. با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می شود، کارگاه های آموزشی هوش هیجانی به وسیله متخصصان امر در موسسات حسابرسی برگزار شود تا کارکنان با شیوه ها و مهارت های بهبود ارتقای هوش هیجانی آشنا شوند. با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهاد می شود، نشست ها و جلساتی در موسسات با حضور کارکنان موفق و سرآمد در زمینه هوش هیجانی برگزار گردد تا کارکنان از نزدیک با نمونه ها و الگوهای عینی در این حوزه آشنا شوند و خصوصیات و مهارت های آنها را بهتر یاد بگیرند.

منابع

۱. بیرامی، م. (۱۳۸۷)، بررسی اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر ابراز وجود، خودکارآمدی و سلامت روانی دانش آموزان، روانشناسی دانشگاه تبریز پاییز ۱۳۸۷ شماره ۱۱.
۲. تابش، ف.، زارع، ح (۱۳۹۱). تاثیر آموزش مهارت های هوش هیجانی بر سبک های تصمیم گیری عقلایی، شهودی، اجتنابی، وابسته و آنی، مجله علوم رفتاری، (۴)، ۳۲۹-۳۲۳.
۳. سعیدی-گوراغانی، م.، ناصری، ا. (۱۳۹۶). تفاوت های فردی و قضاوت حرفه ای حسابرس. تحقیقات حسابداری مالی و حسابرسی، ۹ (۳۶)، ۱۱۱-۱۲۹.
۴. مرادی، مهدی؛ افشار ایمانی، یگانه السادات (۱۳۹۶)، رابطه بین هوش هیجانی، هوش معنوی و عملکرد حسابرس، پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی سال نهم / شماره ۵۳ / پاییز ۱۳۹۶، ۴۱-۶۴.
۵. مشایخی، ب.، اسکندری، ق. (۱۳۹۶). بررسی رابطه مولفه های هوش هیجانی و قضاوت حسابرس، مجله دانش حسابداری، سال ۱۷، شماره ۶۶.
۶. مهدوی، غ. ح.، و سروستانی، ا. (۱۳۹۶). نقش تعیین استانداردهای حسابداری روی ویژگیهای روانشناختی حسابرسان است. مجله دانش حسابداری، ۸ (۴)، ۶۵-۹۲.
7. Bar-on, R. (2006). *The bar-on model of emotional intelligence skills development training, program and student achievement and retention*. unpublished raw data, texas A & M university-kingsville.
8. Bar-On, R. Parker, J. D. A. (2000), *Handbook of emotional intelligence*, Sanfrancisco: JosseyBass

9. Cook G., Bay, D., Visser, B., Myburgh, J., and Njorog, J. (2011). Emotional Intelligence: The Role of Accounting Education and Work Experience, *Accounting education*, 26(2), 267-286.
10. Markus, H. R., & Kitayama, S. (2008). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.
11. Salovey, P., & Sluyter, D. E. (1997). "Emotional Intelligence" in Salovey, P., & Sluyter, D. E. (Eds.), *Emotional Intelligence: The Role of Emotion in Reasoning and Thought*. New York: Guilford Press.
12. Nasir, M., & Masrur, R. (2017). An Exploration of Emotional Intelligence of the Students of IIUM in relation to Gender, Age and Academic Achievement. *Bulletin of Education and Research*, 32(1), 37-51.
13. Pennington, R., Schafer, J. K., & Pinsker, R. (2017). Do auditor advocacy attitudes impede audit objectivity. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 32(1), 136-151.
14. Pinsker, R., Pennington, R., & Schafer, J. K. (2016). The influence of roles, advocacy, and adaption to the accounting decision Environment. *Behavioral Research in Accounting*, 21(2), 91-111.
15. Reynolds, J. K., & Francis, J. R. (2012). Does size matter? The influence of large clients on office-level auditor reporting decisions. *Journal of Accounting and Economics*, 30(3), 375-400.
16. Singelis, T. M. (1994). The measurement of independent and interdependent self-construals. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 20, 580-591.

